

KOROSZTÁLYI ADAPTÁCIÓS ÚTMUTATÓ

Külön hangsúlyok a 9-10. és a 11-13. évfolyamon

A tanári forráskönyv melléklete

KÖZÖS ALAP

Mindkét változat ugyanazt a három dokumentált tanulói kérdést követi: **mit szeretnénk tanulni, hogyan szeretnénk tanulni, és min változtatnánk az iskolai tanulásban vagy az iskolai életben.** Az eltérés a példák közelségében, az önállóság mértékében és a várható javaslatok részletezettségében van.

9-10. évfolyam

Ebben a korosztályban az aktuális iskolai tapasztalatokból indulj, és csak röviden lépj tovább a későbbi élethelyzetekre. Használj konkrét, belátható példákat: közös prezentáció, témazárók torlódása, osztályprogram szervezése, kollégiumi szoba vagy nyári munka.

KÖZÖS FELADAT: A szerepek és részfeladatok legyenek láthatók. Kérdés: miből derül ki, ki mit vállalt és mit végzett el?

TERHELÉS: A heti dolgozatok, beadandók és edzések összehangolása kerüljön előtérbe. Kérdés: mit tudtok ti megtervezni, és miben kellene az iskolának összehangolnia a feladatokat?

KÉSŐBBI ÉLET: A kollégiumi vagy közös albérlési példát lehetőségként, ne elvárt életútként kezeld. Kérdés: melyik most tanulható készség segítene ebben később?

TANULÁSI FORMA: Könnyen elképzelhető módszereket kérj: szerepjáték, próbahelyzet, projekt, rövid szakértői bemutató, látogatás, tanulói műhely. Ha a diákok ezt választják, 2-3 perces kommunikációs próba is használható.

ISKOLAI VÁLTOZTATÁS: Segíts egyetlen kipróbálható lépést megfogalmazni. Példa: egy hónapos közös határidőnaplár vagy új csoportmunka-értékelési lap.

A pedagógus nyelvezte

Rövid, hétköznapi kérdéseket használj. A fogalmat csak a példa után nevezd meg. A mentális munka helyett először kérdezheted: ki tartotta fejben, mi hiányzik még, ki szolt a többieknek, és ki ellenőrizte a végén?

11-13. évfolyam

Ebben a korosztályban nagyobb teret kaphat a továbbtanulás, a munkakezdés, a pénzügyi önállóság és a közös lakhatás. A diákoktól részletesebb indoklás, forrásellenőrzés és megvalósítási terv kérhető.

KÖZÖS FELADAT: Kapcsoljátok össze a munkamegosztást a felelősséggel és az értékeléssel. Kérdés: milyen bizonyíték mutatná meg a folyamatot anélkül, hogy túlzott ellenőrzést teremtené?

TERHELÉS: A tanulás, érettségi, szakmai gyakorlat, munka és magánéleti kötelezettségek időigényét is mérlegelhetik. Kérdés: melyik probléma egyéni tervezési, és melyik szervezési kérdés?

KÉSŐBBI ÉLET: A kollégiumi, albérleti, továbbképzési és munkavállalási döntésekhez kérjeteK információlistát, alternatívákat és következményeket.

TANULÁSI FORMA: Kérhető valós költségvetés, esetfeldolgozás, intézményi vagy munkahelyi szakértő, szimuláció, mentorálás, rövid terepfeladat.

ISKOLAI VÁLTOZTATÁS: A javaslat tartalmazzon felelőst, első lépést, szükséges erőforrást és olyan jelet, amelyből később megítélhető a változás.

A pedagógus nyelvezete

Használható a lehetőségköltség, pénzügyi önállóság, látható és háttérmunka fogalma, de minden fogalomhoz kapcsolódjon konkrét döntési helyzet. A tanulóktól ne kérj saját családi vagy pénzügyi adatot.

Azonos feladat, eltérő mélység

SZAKASZ	9-10. ÉVFOLYAM	11-13. ÉVFOLYAM
Helyzetelemzés	Mi történt, mi volt igazságos?	Milyen érdekek, információk és következmények vannak?
Diákjavaslat	Egy konkrét ötlet és rövid indok.	Javaslat, indok, első lépés, felelős és visszajelzési mód.
Későbbi élet	Kollégium, nyári munka, közös program.	Albérlet, továbbtanulás, munkakezdés, pénzügyi döntés.
Tanulási forma	Gyakorlás és kipróbálás.	Szimuláció, valós adat, szakértő, reflektált projekt.

Amit egyik korosztálynál sem változtatunk meg

- a passzolás és a név nélküli válasz lehetőségét;
- a személyek megnevezésének tilalmát az összesítésben;
- a három kérdés külön gyűjtését és külön szavazását;
- az OSZTÁLYUNK HANGJA lap kitöltését;
- az 1-2 héten belüli első visszajelzést és a 6-8 hetes utánkövetést.

ISMÉTLÉS CSAK SAJÁT DIÁKJAVASLATKÉNT

Évente visszatérő rövid osztályszintű check-in és felkészített diákok által, pedagógusi jelenléttel vezetett kortárs program is rögzíthető, **ha ezt a tanulók maguk vetik fel**. Ne szerepeljenek előre megadott válaszként.